

Nederlandstalig onderwijs in Brussel gidst in onderwijsvernieuwing

Met verschillende vernieuwende en eigentijdse projecten loopt het Nederlandstalig onderwijs van het Brussels hoofdstedelijk gewest in België voorop. Een van de blikvangers is de tienerschool, waarvan Porta 1070 in Anderlecht al helemaal operationeel is en de tienerschool op de campus Gallait in Schaarbeek van start gaat in het schooljaar 2020-2021.

De tienerschool is een mooi voorbeeld van hoe de VGC in Brussel als diverse stad ook diverse pedagogische antwoorden wil geven, of dat nu gaat over de leeftijd van de kinderen, hun taal, hun interesses of sociale achtergrond.

Brussels minister Sven Gatz, bevoegd voor het Nederlandstalig onderwijs: *“Brussel is de meest diverse stad van ons land en na Dubai de meest kosmopolitische ter wereld. Hier worden meer dan honderd talen gesproken. De overgrote meerderheid van de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel spreekt thuis geen Nederlands. Dat maakt les geven in Brussel nog uitdagender dan in Vlaanderen of Wallonië. Om hier onderwijs van de beste kwaliteit aan te bieden dat inzet op meertaligheid en meer burgerschap in onze hoofdstad, zoeken we steeds naar de nieuwste en beste werkvormen, methodieken, infrastructuur en hulpmiddelen voor alle kinderen, jongeren en jongvolwassenen. En spannen we ons vooral in om ook de beste leerkrachten te vormen, aan te trekken en te behouden.”*

De weg naar kwaliteitsonderwijs loopt in Brussel langs verschillende paden. Hieronder vind je een overzicht van spraakmakende vernieuwingen die het Brussels Nederlandstalig onderwijs al heeft geïntegreerd of die in de steigers staan.

De overgang vergemakkelijken

Een **tienerschool** brengt leerlingen van de derde graad lager onderwijs (5de en 6de leerjaar) en de eerste graad secundair onderwijs (1ste jaar en 2de jaar middelbaar) in één school samen. Hiermee mikt deze school op een zachte overgang van de lagere school naar het secundair onderwijs voor leerlingen van 10 tot 14 jaar, een leeftijd waarop ze heel wat persoonlijke ontwikkelingen doormaken. De tienerschool biedt een traject aan dat meer aandacht besteedt aan individuele passies, talenten en interesses en ook focust op samenwerking, met medeleerlingen én met anderen buiten de school. Die aanpak moet leiden naar een beter doordachte studiekeuze vanaf de tweede graad secundair onderwijs.

Dit schooljaar draait de eerste tienerschool, Porta 1070 in Anderlecht, voor het eerst met de vier leerjaren. De infrastructuur is er voor de volledige Tienerschool nu beschikbaar, waardoor de volledige capaciteit van 320 leerlingen de komende jaren kan worden uitgerold. Volgend schooljaar (2020-21) is de start gepland van de tweede tienerschool op de campus Gallait in Schaarbeek.

Een beetje naar analogie met de overgang van basisschool naar secundair onderwijs, verloopt ook de overgang van de kinderopvang naar de onthaalklas of de eerste kleuterklas voor sommige kleuters niet van een leien dakje. Daar wil de **Educare**-aanpak een mouw aan passen door kinderopvang en kleuterklas dichterbij elkaar te brengen. Zo worden de leerkansen en het welbevinden van de kinderen verhoogd. De kindbegeleid(st)ers en kleuterleerkrachten werken daarbij samen. Het Angelusinstituut in Schaarbeek start met de Educare-aanpak in een infrastructuur die daarvoor speciaal is ontworpen.

Meertaligheid stimuleren

CLIL (Content and Language Integrated Learning) is een werkvorm waarbij lessen voor niet-taalvakken in een andere taal (Frans, Engels of Duits) plaatsvinden dan de gebruikelijke instructietaal,

nl. het Nederlands. Met deze werkvorm bevorderen Brusselse scholen als het Meertalig Atheneum Woluwe en Atheneum Etterbeek de taalvaardigheid en spelen ze in op de nood aan meertalig onderwijs. Ook het Atheneum 'GO for Business' Molenbeek en Campus Comenius Koekelberg starten dit schooljaar met CLIL.

De lerarenopleidingen van de Erasmushogeschool en de Haute École Franciso Ferrer startten in Brussel in 2016-17 het project **tweetalige lerarenopleiding**. Beide hogescholen mikken op een intensieve kennis van de andere landstaal bij hun studenten. Het doel blijft om de studenten de pedagogische competenties te laten verwerven die hen toelaten les te geven in beide onderwijssystemen. Dit initiatief mikt ook op de verbrusseling van het leerkrachtenkorps in het gewest en een betere valorisering van meertalige leerkrachten.

Leren en werken combineren

Leerlingen die praktijkkennis willen opdoen bij het leren van een beroep als heftruckbestuurder, meubelmaker of kapper, kunnen al tijdens hun schooljaren aan de slag bij een ondernemer of zelfstandige via **Duaal Leren**. Op dit moment is dat al mogelijk bij Syntra, verschillende Centra Leren en Werken (CLW) of via verschillende technische scholen. Ook Kasterlinden in Sint-Agatha Berchem, een school in het buitengewoon onderwijs, biedt Duaal Leren aan.

Dit jaar startte ook het project **Baobab** dat gemotiveerde en competente Brusselaars de kans geeft om in een statuut als werknemer 'kleuteronderwijzer in opleiding' te worden en tegelijk al voor de klas te staan. In een traject van vier jaar kunnen ze zo een volwaardig diploma behalen van kleuteronderwijs.

Nieuwe methodieken

In Campus Comenius in Koekelberg kunnen leerlingen zich **inschalen** als beginner, junior of expert. Ze krijgen dan meer of minder instructie, of juist een extra uitdaging. Beginners en juniors kunnen altijd terecht bij de leerkracht, experten kunnen zelfstandig met de leerstof aan de slag en mogen zelfs beginners helpen. Het onderwijs verloopt er minder in klassieke lessen. De leerstof wordt ook op andere wijzen verwerkt: via online oefeningen en opdrachten, filmpjes of groepsprojecten. Leerlingen maken autonoom een weekplanning en beslissen zelf welke opdracht of welk vak ze eerst aanpakken.

In het Technisch Atheneum Zavelenberg in Sint-Agatha Berchem werden volledige leerpaden van technische vakken en hun theoretische basis omgezet in filmpjes die de leerlingen kunnen raadplegen via Smartschool, het online platform voor leerlingen en leerkrachten, zowel binnen als buiten de lesuren. Deze eigentijdse aanpak met **digitale leerpaden** in het TSO zorgt voor een hogere slaagkans voor de leerlingen maar ook voor meer leerkansen voor de klas.

(meer info: Eva Vanhengel, woordvoerder minister Sven Gatz, eva.vanhengel@vlaanderen.be, 0476/512107)